

"Ara toca reduir la jornada de treball"

Fa un mes en Josep Lluís López Bulla deixava per voluntat pròpia de ser el secretari general de Comissions Obreres a Catalunya després de 23 anys. El relleu el va agafar en Joan Coscubiela, un jove advocat que va passar pel gabinet jurídic del sindicat i que durant els últims anys ha estat l'home que portava les relacions institucionals del sindicat.

El primer que ha fet Joan Coscubiela com a secretari general de CCOO a Catalunya ha estat formar el secretariat que governarà durant els pròxims quatre anys el sindicat. I ho ha fet integrant tres membres del sector crític en tasques de responsabilitat. Ell mateix reconeix que no ha estat una solució fàcil per un problema complex. De tota manera ha volgut fer una llista d'integració, al contrari del que ha passat a la direcció confederal del sindicat, i només perquè creu que el tarannà de l'organització a Catalunya és diferent.

L'enfrontament entre el sector crític i el sector oficial va tenir el seu màxim punt en el congrés de Comissions Obreres a Madrid. La picabaralla per dos models de sindicalisme va deixar fora la figura del president de CCOO, Marcelino Camacho, que s'havia significat amb els membres del sector crític.

—*Era necessària la retirada de Marcelino Camacho?*

—És normal que una persona als 78 anys, amb independència de la manera que s'ha produït, deixi les seves responsabilitats executives; després de tants anys algun moment he tingut la sensació davant el tema Marcelino d'un pare que es troba que els seus fills s'han fet grans, que decideixen que volen treballar, que volen viure... i de cop s'adona que no ho controla i no solament li senta malament, sinó que se'n queixa públicament. Té un component personal bastant important, a banda d'altres coses. Cada realitat té els seus equips humans i les seves persones i els seus lideratges.

—*Està Comissions Obreres en un moment determinant?*

—El que és veritat és que ara estem en una cruïlla, en un moment potser determinant de l'adaptació. Jo diria que ni de ruptura, ni de transformació brusca, sinó d'adaptació del nostre projecte a una realitat molt diferent en relació amb l'actualitat econòmica (la mundialització de les relacions econòmiques, la descentralització de l'empresa, la desconcentració industrial i l'aparició de noves tecnologies i noves formes de treball).

Avui no és possible afrontar els reptes que tenim com a sindicalistes si el conjunt dels

treballadors no treballen de manera molt unitària tant dins CCOO com entre Comissions Obreres, UGT i la resta de forces sindicals... Necessitem posar per endavant allò que ens uneix: el vincle social entre els treballadors i per tant no la identitat ideològica, política o punts de vista que puguin tenir alguns treballadors entre si, perquè això per si mateix divideix.

—*És més important la unitat d'acció que la ideologia?*

—Tu no pots posar èmfasi i ressaltar allò que no ha unit mai la classe obrera: les diferents opinions en el terreny ideològic i polític. No és concebible la unitat d'acció a Catalunya i a Espanya si no es fa posant per davant allò que uneix i per tant deixant en un segon terreny l'element de la referència ideològica. I quan dic ideològica, seria més aviat la política-partidista que no la ideològica pròpiament dita.

—*Però això obliga a renunciar a la ideologia comunista?*

—Cal treballar des de la unitat, però sense menysprear l'aportació de la tradició i de la militància comunista i també cristiana, que, no podem oblidar-ho mai, es troba en les arrels i en la realitat actual de Comissions Obreres. Però tenim la necessitat d'abordar els problemes de tots els treballadors, i no és el mateix el que uneix entre si els treballadors de la química, del tèxtil o de la construcció.

—*I en el cas de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CONC), quina és aquesta realitat?*

—El nostre plantejament és voler fer de la CONC el sindicat de les diversitats de la classe obrera catalana.

—*I què vol dir el sindicat de les diversitats?*

—Doncs, transformar el sindicat estrictament representatiu de la classe obrera tradicional amb el sindicat representatiu de tot el conjunt dels assalariats. La transformació de treball, de les feines i fins i tot les característiques hi obliguen.

Avui dia no és possible representar tots els treballadors des de la perspectiva només de les reivindicacions comunes. Hi ha un tronc comú de la solidaritat, de la defensa de l'ocupació, dels sistemes de protecció social...

però després això té unes branques i unes fulles que són molt diferents en cada sector i en cada realitat.

—*Quina traducció té això?*

—Es l'esforç de fer de Comissions un sindicat d'homes i dones. Històricament Comissions neix com un sindicat masculí de gent d'edat mitjana, industrial de gran empresa i d'àrea metropolitana. Ara està canviant, cada cop tenim més afiliació femenina i hem entrat en sectors que no són tradicionals de la classe obrera, que no són els industrials: el sector dels serveis, el financer, etc.

No ens limitem a tenir presència i representativitat a l'àrea metropolitana de Barcelona. Estem eixamplant la presència en el conjunt de Catalunya i el salt que ens falta fer és el salt de la gent jove, el més complicat per la difícil incorporació dels joves al món del treball i la precarietat amb què ho fan.

—*Aquest model és molt diferent al de Josep Lluís López Bulla?*

—No és la maduració d'un procés que fa temps que va covant-se en el sindicat i el sisè congrés de la CONC ha estat la maduració definitiva d'aquest procés. És l'aportació més innovadora com a política sindical que des de Catalunya hem fet al conjunt de la Confederació i al moviment sindical a Espanya.

—*Quan parla d'Espanya creu que el seu model de sindicat és diferent al del secretari general de CCOO, Antonio Gutiérrez?*

—No pel que fa a les qüestions fonamentals, crec que és el mateix. Només posem èmfasi a fer de Comissions un sindicat més confederal en què el paper dels sindicats com el nostre, de classe i nacional, sigui molt important i així recalcar les característiques pròpies. Nosaltres posem especial atenció en el marc català de les relacions laborals. Es tracta de donar als interlocutors socials, empresaris i sindicats de Catalunya, la possibilitat de generar relacions laborals autònomes (fetes per nosaltres) i autòniques (catalana).

—*I s'entén això a Madrid?*

—Sí, però amb les dificultats naturals que sempre existeixen entre qualsevol centre i qualsevol realitat de tipus nacional com és el nostre cas.

—*Què passarà si en les eleccions del 3 de març guanya el Partit Popular?*

—L'experiència de la història d'aquest país no és gens bona en relació amb les etapes en què la dreta ha governat, per tant si hem de fer una anàlisi des de la perspectiva històrica els nostres auguris no són positius, són més aviat negatius.

De tota manera nosaltres ja fa temps que ens hem acostumat a jutjar els governs en funció no tant del que diuen sobre els as-

RICARD CUGAT

“No ens limitem a tenir representativitat i presència a l'àrea metropolitana de Barcelona. Estem eixamplant la presència en el conjunt de Catalunya i el salt que ens falta fer és el salt de la gent jove.”

RICARD CUGAT

sumptes laborals, sinó sobretot pels seus comportaments. Amb aquesta prevenció que teníem amb el PP i en general amb la dreta espanyola, els jutjarem en funció dels seus comportaments i esperem que hagin après de les experiències dels partits conservadors que han governat a Europa. Espero que hagin après que des de la dreta no es pot governar sense apostar fort pel diàleg amb les organitzacions sindicals.

—*Fa pocs dies Antonio Gutiérrez va assistir al congrés precisament del PP. Com ho valora?*

—Primer, és un fet absolutament normal, i després des de la discrepància molt clara que va voler posar de manifest el mateix Antonio Gutiérrez entre els nostres plantejaments i els del PP.

—*I quines són les discrepàncies?*

—Discrepem en el model de societat, en el paper del sindicalisme, en el paper de les persones en aquesta societat. Cal mantenir relacions d'absoluta normalitat amb totes les forces polítiques i especialment si poden tenir expectatives de passar a governar el país, no per voluntat nostra sinó dels ciutadans.

—*Aniria a un congrés de Convergència Democràtica de Catalunya?*

—Sí, perquè no? A expressar les profundes discrepàncies que tenim amb la seva actuació en matèria econòmica i laboral i a recordar-los que han estat corresponsables de la reforma laboral.

—*I què ha significat la reforma laboral?*

—La reforma laboral ha provocat una reducció dels drets bàsics dels treballadors conquistats amb molta feina i després de molts convenis. Per un altre costat, això ha significat una ruptura del model de reforma laboral imperant fins ara, un model en què la llei, una llei de mínims, ens garantia unes condicions de treball bàsiques i això obliga a reconstruir aquests drets per la via de la negociació col·lectiva i de la nostra pròpia capacitat de negociar.

—*Quina és la proposta de Comissions per crear ocupació?*

—Nosaltres en el congrés de la CONC hem fet una anàlisi sobre quina és la realitat econòmica de Catalunya i a partir d'aquí hem elaborat un plantejament nostre sobre el tema de l'ocupació. La primera qüestió és considerar el tema de l'ocupació com a element central de la nostra estratègia de negociació lluitant contra l'atur i la precarietat. Espanya, a diferència d'altres països d'Europa, no ha arribat al sostre de la seva potencialitat de generació d'ocupació. Aquí tenim encara una de les poblacions actives més baixa de tot el continent. Estem convençuts que a Catalunya

i a Espanya hi ha un gran potencial i és el de serveis a les persones: l'atenció a la gent gran, a les famílies, als nens.

El segon tema és el reforçament industrial, sense mesures de reforçament els països desenvolupats no tenen sortida. A més cal comptabilitzar els increments de productivitat que en aquests moments es produeixen en les empreses com a conseqüència de la incorporació de tecnologies i noves formes de treball amb la generació d'ocupació. Cal evitar que els increments de productivitat signifiquin de manera general una destrucció de llocs de treball. En tercer lloc cal també actuar en el repartiment del treball.

—*I com es fa això en aquest moment?*

—Un repartiment del treball que seria la conseqüència natural del que ha estat històricament la incorporació de noves tecnologies, com la màquina de vapor i l'e-

lectricitat als processos de producció. Amb aquests increments de productivitat fan falta menys treballadors i a continuació la reacció que té la societat és reduir la jornada. Ara correspon fer exactament el mateix.

—*I cal també reduir els sous?*

—De manera generalitzada no, perquè això significaria rebaixar les condicions de vida de la gent. A més incidiria en el consum privat, que és un dels factors que entrebanca més el creixement econòmic. Però es poden donar circumstàncies, de fet se n'han donat en algunes empreses, en què els treballadors decideixen triar de manera temporal el manteniment de llocs de treball o la generació d'ocupació per la gent jove a canvi de congelacions salarials i/o períodes d'interrupció en aquest creixement salarial.

No és el mateix plantejar una reducció de sou a una persona que cobra el salari mínim o a una persona que cobra 400.000 pessetes, i això s'oblida sovint en aquests debats a la lleugera.

—*Quina opinió li mereix el pacte per l'ocupació que han fet recentment el govern, els*

—**Quin és el primer contacte amb el sindicalisme?**

—**Jo visc el sindicalisme des de molt petit, el visc a casa, a partir del meu pare, que és membre fundador de la Comissió Obrera (1964), i això m'hi involucra plenament.**

—**I el contacte més personal?**

—**El meu primer contacte és l'any 73 en els despatxos d'advocats laboralistes de Francesc Casares. És aproximadament en 1973, perquè en 1972 em van detenir dues setmanes a la facultat per "associación ilícita y propaganda ilegal".**

sindicats i la patronal a Alemanya?

—Creiem que es tracta d'una aposta que ha fet el sindicalisme alemany, és només el començament d'un camí. No és, de fet, un pacte tancat, és un pacte que conté compromisos de comportament i de negociació de determinats temes. Els eixos a partir dels quals apareix l'objectiu fonamental de l'ocupació són la formació professional, innovacions tecnològiques i facilitat per a les inversions.

En les societats desenvolupades com la nostra, societats industrials fortes, només és possible que l'economia sigui competitiva posant èmfasi en els increments de productivitat. La competitivitat en cap cas es pot incrementar mitjançant una política de baixada artificial i exagerada dels costos salarials.

—*Aquest pacte, es pot traslladar aquí?*

—El que voldria reflectir és que trenca la cultura "suposadament innovadora i suposadament moderna" de l'empresariat i alguns poders econòmics dels nostre país.

Aquest acord és una veritable garrotada contra aquestes cultures empresarials i contra els poders econòmics fàctics i, per què no, contra els poders polítics d'aquest país. Qui més castiga són els qui s'han convertit en apòstols de la precarietat de la mà del contracte estable. És una desautorització total i fóra bo que el consell executiu de la Generalitat de Catalunya, i el seu president al capdavant, que ens consta que té una marcada cultura i unes arrels germàniques, es parés a pensar el que això comporta i també quines són les experiències que s'haurien de traslladar a Catalunya i a Espanya.

Nosaltres hem dit sempre que estem a favor de l'economia competitiva i de l'eficàcia de les empreses, però estem en contra del camí que ens volen fer recórrer: el de la degradació de les condicions de treball. Estem en contra de fer-ho tot per la via de la rebaixa dels costos salarials.

Anna Ferrero